

MỘT SỐ BIỆN PHÁP GÓP PHẦN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG LOẠI HÌNH DU LỊCH SINH THÁI MIỆT VƯỜN Ở MIỀN TÂY NAM BỘ

TS. Phan Thị Hồng Xuân* – Quách Minh Châu**

Theo tinh thần của tuyên bố Osaka – Nhật Bản tháng 11 năm 1994 trong Hội nghị Bộ trưởng Du lịch Thế giới, Việt Nam nhận thức rõ tầm quan trọng của du lịch trong quá trình phát triển kinh tế xã hội của đất nước. Rõ ràng rằng với việc thực hiện mục tiêu chiến lược hội nhập, tận dụng thời cơ, vượt qua thách thức cùng với các ngành kinh tế khác, ngành “**Công nghiệp không khói**” đã góp phần tạo ra nguồn thu khá lớn, bên cạnh đó, còn tham gia giải quyết việc làm cho hàng triệu lao động.

Đối với khu vực đồng bằng sông Cửu Long, vai trò quan trọng của du lịch càng được khẳng định hơn bởi hai lý do: Thứ nhất, vùng này có một cộng đồng dân cư đông đảo còn lưu giữ khá rõ nét những đức tính tốt đẹp của người nông dân Nam Bộ, thế nhưng tình trạng thiếu việc làm luôn là một vấn đề nhức nhối cần phải được các cấp các ngành chức năng quan tâm giải quyết; Thứ hai, vùng này có nguồn tài nguyên du lịch hết sức phong phú từ tài nguyên nhân văn – xã hội đến tài nguyên thiên nhiên với đa dạng các hệ sinh thái rừng, biển, núi non, đặc biệt là hệ sinh thái vườn tược đã góp phần hình thành loại hình du lịch sinh thái miệt vườn nổi tiếng trong thời gian vừa qua.

Tuy loại hình du lịch sinh thái miệt vườn miền Tây Nam Bộ chỉ mới hình thành và phát triển trong những năm gần đây nhưng đã nhận được sự quan tâm chú ý rất nhiều từ phía du khách trong và ngoài nước cũng như các chuyên gia nghiên cứu về du lịch. Việc phát triển du lịch sinh thái miệt vườn đã làm phong phú thêm các loại hình du lịch của Việt Nam, góp phần cung cấp thêm nhiều sự lựa chọn cho du khách khi quyết định tìm hiểu khám phá vẻ đẹp của đất nước – con người – văn hóa Việt Nam.

Cộng đồng dân cư các tỉnh miền Tây Nam Bộ cũng ý thức rất rõ điều này nên đã mạnh dạn phối hợp với nhiều công ty du lịch đưa ra những chương trình tour khá hấp dẫn như “**Về nguồn**”, “**Bốn mùa cây trái**”, “**Hương vị dừa Bến Tre**”, “**Mênh mông sông nước Miền Tây**”, “**Đi trong màu xanh của vườn cây trái**” ... (Tên gọi một số tour du lịch về đồng bằng sông Cửu Long của các công ty du lịch như Sinh Café, MTV Travel, Saigontourist ...)

Tuy nhiên, do thiếu kinh nghiệm trong các khâu tổ chức cũng như thái độ hấp tấp trong việc khai thác tài nguyên du lịch của loại hình du lịch mới này nên kết quả chương trình mang lại chưa cao, du khách còn thất vọng về chất lượng du lịch và dịch vụ. Hơn nữa, sự khai thác như thế cũng đã gây ảnh hưởng nhiều đến hệ sinh thái vườn tược tự nhiên nơi đây.

Từ những thuận lợi và khó khăn trong việc khai thác loại hình du lịch sinh thái miệt vườn ở đồng bằng sông Cửu Long trong thời gian qua, đồng thời đứng trước xu thế phát triển nhanh chóng của ngành du lịch hiện đại, bài nghiên cứu được thực hiện với mong muốn đóng góp “**Một số biện pháp góp phần phát triển bền vững loại hình du lịch sinh thái miệt vườn ở miền Tây Nam Bộ**” đồng thời góp phần thực hiện mục tiêu công nghiệp hóa – hiện đại hóa đất nước.

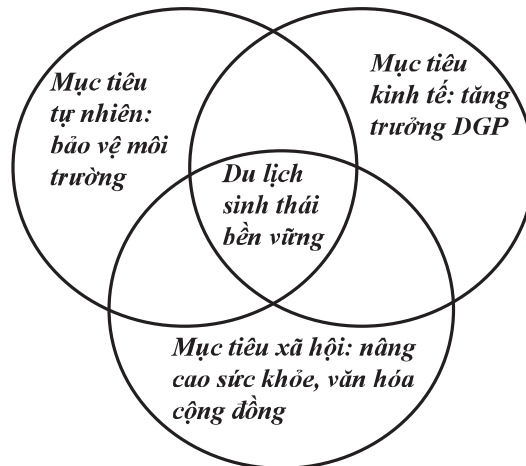
* Phó Trưởng Khoa Đông Nam Á học

** SV Lớp DN07, Khoa ĐNAH.

1. Tổng quan về du lịch sinh thái miệt vườn và phát triển bền vững trong du lịch sinh thái:

Ở Việt Nam, khái niệm du lịch sinh thái nói chung và du lịch sinh thái miệt vườn nói riêng mới

thực du lịch đáp ứng nhu cầu hiện tại của du khách, ngành du lịch, cộng đồng địa phương nhưng không ảnh hưởng đến khả năng đáp ứng nhu cầu của thế hệ mai sau”. Và du lịch sinh thái muốn phát triển bền vững cần phải tuân theo mô hình sau đây:

Mô hình Du lịch sinh thái bền vững: Phát triển du lịch sinh thái bền vững cần đảm bảo phát triển cân bằng 3 mục tiêu tự nhiên, kinh tế và xã hội.

chỉ được nhắc đến trong khoảng thời gian đầu thập kỷ 90 của thế kỷ XX. Tuy nhiên nó cũng đã thu hút sự quan tâm đặc biệt của các cấp ngành cũng như giới chuyên môn. Riêng đối với du lịch sinh thái miệt vườn, trong nhiều năm gần đây, nó đã trở thành trọng điểm trong chiến lược phát triển du lịch của các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long.

Du lịch sinh thái miệt vườn có thể được hiểu "Là loại hình du lịch dựa vào cảnh quan tự nhiên của vùng vườn tược, cây trái, sông nước, ghe xuồng, hệ động thực vật ... cũng như tất cả những nét văn hóa bản địa gắn với nó trên cơ sở du lịch có trách nhiệm bảo tồn cho mục đích phát triển bền vững và có sự tham gia tích cực của cộng đồng địa phương". Một trong những đặc điểm của loại hình du lịch này là "Đảm bảo bền vững về sinh thái và quan tâm đến bảo tồn", thế nên nó thường gắn liền với khái niệm phát triển bền vững. Tại Hội nghị Bộ trưởng du lịch các nước Đông Á – Thái Bình Dương (được tổ chức tại Việt Nam từ ngày 11 – 12/06/2004), khái niệm "Phát triển bền vững trong du lịch sinh thái" được hiểu rằng đó là "Các hình

2. Loại hình du lịch sinh thái miệt vườn ở miền Tây Nam Bộ:

Miền Tây Nam Bộ có những điều kiện vô cùng thuận lợi cả về tự nhiên và nhân văn – xã hội để phát triển bền vững loại hình du lịch sinh thái miệt vườn.

Về điều kiện tự nhiên: Miền Tây Nam Bộ - so với nhiều vùng miền khác trong cả nước – có lợi thế về khí hậu tốt, đất đai màu mỡ, sông nước mênh mông, cảnh quan tự nhiên xanh bạt ngàn, cây trái trĩu quả quanh năm và động thực vật quý hiếm đặc sắc. Nếu biết tận dụng được các lợi thế đó, du lịch sinh thái miệt vườn sẽ có điều kiện phát triển rất tốt. Và nếu có định hướng phát triển bền vững lâu dài, đúng đắn, chắc chắn hoạt động du lịch sinh thái miệt vườn của vùng đất này sẽ tạo nên những nguồn thu đáng kể đóng góp cho nguồn thu từ hoạt động du lịch của địa phương nói riêng và cả nước nói chung.

Về điều kiện nhân văn – xã hội: Những đặc trưng về tài nguyên nhân văn cũng góp phần không nhỏ đến việc phát triển du lịch tại Đồng bằng sông

Cửu Long. Trước hết, phải đề cập đến các giá trị văn hóa – lễ hội bắt nguồn từ trong dân gian, nó thể hiện sự giàu có trong đời sống tinh thần của cộng đồng dân cư nơi đây. Một nhà nghiên cứu văn hóa Nam Bộ từng nói rằng đây là một khu vực mà hàng ngày đều có lễ hội, mỗi năm lên đến hàng ngàn những lễ hội lớn nhỏ, do đó, du khách đến vào thời gian nào, địa phương nào ... cũng có dịp tham gia trực tiếp vào các lễ hội, tìm hiểu đời sống tinh thần phong phú của cư dân vùng đất Phương Nam. Bên cạnh đó, một yếu tố không kém phần quan trọng đó là tính cách độc đáo của con người miền Tây Nam Bộ – vui vẻ, cởi mở, thẳng thắn, chân tình và rất hiếu khách. Bất kỳ ai đến đây đều được tiếp đón một cách nồng hậu, tràn đầy tình cảm như những người thân trong gia đình đi xa về. Đặc điểm này đã giúp cho hình thức du lịch sinh thái miệt vườn kiểu Homestay rất được ưa chuộng. Ngoài ra, một số các giá trị văn hóa khác như ẩm thực, âm nhạc, đặc biệt là đờn ca tài tử, trò chơi dân gian ... cũng góp phần không nhỏ đến việc khẳng định lợi thế của loại hình du lịch này tại miền Tây Nam Bộ.

Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi vừa nêu, hoạt động du lịch sinh thái miệt vườn ở đồng bằng sông Cửu Long cũng đã và đang phải đối mặt với nhiều khó khăn, những tồn tại mà hiện nay hầu như chưa có hướng giải quyết thỏa đáng. Có thể điểm qua một số vấn đề như sau:

- Hoạt động tổ chức kinh doanh: Số lượng các đơn vị kinh doanh du lịch tại Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay chiếm tỷ lệ khá khiêm tốn so với số lượng các công ty du lịch trong cả nước (18 doanh nghiệp hoạt động lữ hành trong tổng số 629 doanh nghiệp hoạt động lữ hành của cả nước, chiếm tỷ lệ khoảng 2,8%). Hơn nữa, các đơn vị này cũng chưa thật sự chủ động về nguồn khách mà đa phần phụ thuộc rất lớn vào đầu mối Thành phố Hồ Chí Minh.

- Sản phẩm du lịch: Đồng bằng sông Cửu Long có nhiều điều kiện thuận lợi để tổ chức và phát triển các loại hình du lịch như chúng tôi đã phân tích bên trên. Thế nhưng các đơn vị tổ chức hoạt động du lịch của vùng chưa biết khai thác những tiềm năng, vận dụng tích cực làm đa dạng sản phẩm du lịch để hấp dẫn du khách. Các sản phẩm du lịch chủ yếu vẫn ở dạng thô sơ, chưa được tinh chế. Các

địa phương trong vùng chưa biết cách tạo ra bản sắc riêng nên các sản phẩm du lịch thường trùng lặp nhau rất nhiều. Hơn nữa, các công ty du lịch lại ít có thói quen hỗ trợ lẫn nhau để thúc đẩy chất lượng sản phẩm, vì thế vẫn tồn tại lối kinh doanh rất rời rạc.

- Một số vấn đề khác: Có thể thấy rằng, trong chiến lược phát triển du lịch miền Tây Nam Bộ còn chứa đựng khá nhiều điều nan giải. Kể đến trước hết là vấn nạn ô nhiễm môi trường, cơ sở hạ tầng xuống cấp trầm trọng, điều này ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động khai thác du lịch sinh thái miệt vườn. Sau nữa là tình trạng thiên tai trở nên thường xuyên một cách đột biến trong nhiều năm gần đây. Ngoài ra, sự phối hợp không đồng bộ giữa các địa phương trong vùng cũng gây cản trở không ít cho quá trình phát triển tổng thể.

Tuy vẫn còn nhiều khó khăn như thế nhưng trong những năm qua, tại miền Tây Nam Bộ cũng hình thành được một số khu du lịch sinh thái miệt vườn, theo chúng tôi đánh giá, có tầm nhìn chiến lược tốt. Có thể kể đến như Khu du lịch Phù Sa (Cần Thơ), Khu du lịch Mỹ Khánh (Cần Thơ), Khu du lịch sinh thái vườn cò Bằng Lăng (Cần Thơ), Khu du lịch Gáo Giồng (Đồng Tháp), Khu du lịch Thới Sơn (Tiền Giang) ... Đây là một dấu hiệu rất đáng mừng.

3. Một số biện pháp góp phần phát triển bền vững loại hình du lịch sinh thái miệt vườn miền Tây Nam Bộ:

Thông qua những phân tích trên, chúng ta có thể khẳng định rằng vùng đất này có một thế mạnh "*Thiên thời, địa lợi, nhân hòa*" trong việc phát triển loại hình du lịch sinh thái miệt vườn. Tuy nhiên, không có tiềm năng hay lợi thế nào có tính vĩnh cửu và vô hạn, đây là một khái niệm dễ bị tác động, ảnh hưởng từ nhiều phía. Cho nên, việc khai thác các lợi thế cần phải được đặt song hành với vấn đề bảo tồn hợp lý và có trách nhiệm. Có như thế, bức tranh du lịch sinh thái miệt vườn nơi đây mới có thể phát triển và phát triển bền vững được. Chính vì lẽ đó, trong phạm vi bài viết này, chúng tôi xin được trình bày sơ nét một số biện pháp tích cực mong góp phần vào việc phát triển bền vững loại hình du lịch này, cụ thể:

- **Về định hướng quy hoạch:** Nhà nước cần phải có những kế hoạch dài hạn để làm căn cứ quản lý mọi hoạt động phát triển phù hợp với mục tiêu chung của cả vùng. Trước khi hoạch định kế hoạch phát triển du lịch thì một trong những yêu cầu bắt buộc phải thực hiện đó là nghiên cứu thị trường, thị hiếu của du khách cũng như khả năng đáp ứng của ngành du lịch. Yêu cầu này sẽ giúp những người đưa ra quyết định có thể xây dựng được những kế hoạch với tầm nhìn xa, chiến lược dài hạn. Ngoài ra, khi thành lập các khu du lịch sinh thái miệt vườn chúng ta cần phải chú ý đến các yếu tố kinh tế xã hội khác cũng như các điều kiện tự nhiên và môi trường.

- **Về công tác quản lý:** Cần phải tăng cường công tác quản lý Nhà nước về du lịch. Các cơ quan hữu quan phải nhanh chóng đề ra các biện pháp hữu hiệu để giải quyết những bất cập đang tồn tại trong tổ chức hoạt động du lịch. Đồng thời, có kế hoạch nâng cao chất lượng sản phẩm, chất lượng nguồn nhân lực, tạo một môi trường cạnh tranh về giá cả, đẩy nhanh quá trình khai thác các dự án có chất lượng, mạnh tay hủy bỏ các dự án không hiệu quả hoặc kéo dài quá thời gian quy định. Phải có sự phối hợp nhuần nhuyễn giữa các cơ quan ban ngành từ trung ương đến các địa phương theo một kế hoạch phát triển du lịch đã được định hướng. Đồng thời, nhanh chóng xây dựng một môi trường pháp lý rõ ràng, ổn định. Điều này thiết nghĩ có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với việc đầu tư và khai thác hoạt động du lịch sinh thái miệt vườn ở đồng bằng sông Cửu Long. Khi đó, chúng ta vừa tạo được cảm giác yên tâm cho các nhà đầu tư, vừa tạo sự thuận lợi cho các đơn vị tổ chức.

- **Về cơ sở vật chất:** Chú ý phát triển các cơ sở lưu trú để nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch. Tuy nhiên, các cơ sở lưu trú này phải phù hợp với mục tiêu của du lịch sinh thái miệt vườn đó là giữ được nét truyền thống tự nhiên và thân thiện với môi trường. Bên cạnh đó, chúng ta cần có sự quan tâm đúng mực đến các công trình văn hóa, các khu du lịch đang trong tình trạng xuống cấp. Đồng thời cũng nên có kế hoạch xây dựng và tổ chức các khu giải trí phức hợp ngay tại các địa phương, điều này vừa tạo hứng thú cho du khách vừa tăng nguồn thu cho ngành du lịch.

- **Về nguồn vốn phát triển:** Nguồn vốn đầu tư cho phát triển tại đồng bằng sông Cửu Long còn khá khiêm tốn. Chính vì lẽ đó, thiết nghĩ Nhà nước cần cho phép và khuyến khích các thành phần kinh tế cùng đầu tư khai thác các tiềm năng du lịch sinh thái miệt vườn theo cơ chế hai bên cùng có lợi và lợi nhuận ở đây không chỉ đơn thuần là lợi ích kinh tế. Bên cạnh đó, cũng cần thu hút các nguồn đầu tư từ nước ngoài nhiều hơn nữa để tập trung vào việc nâng cấp và bảo tồn các tiềm năng du lịch cũng như cơ sở hạ tầng. Nên có nhiều chế độ đãi ngộ đối với đầu tư du lịch sinh thái miệt vườn. Mặt khác, cần đối xử thật công bằng với tất cả các nhà đầu tư không phân biệt trong hay ngoài nước, quốc doanh hay tư nhân.

- **Về chiến lược quảng bá:** Đây mạnh công tác tuyên truyền quảng bá hình ảnh du lịch sinh thái miệt vườn miền Tây Nam Bộ trên các phương tiện thông tin đại chúng trong và ngoài nước một cách rộng rãi, tích cực, thường xuyên và thực sự có hiệu quả. Biết tận dụng tốt hơn nữa các sự kiện quốc tế được diễn ra tại Việt Nam để quảng bá cho hình ảnh du lịch Việt Nam nói chung và du lịch sinh thái miệt vườn miền Tây Nam Bộ nói riêng. Hàng năm, cũng nên có những sự kiện quảng bá tác động trực tiếp vào giới chính khách và giới truyền thông các nước đã đặt quan hệ hữu nghị với Việt Nam. Đồng thời, công tác quảng bá không nên chỉ nhắm vào đối tượng du khách mới mà cũng cần có những chiến lược thu hút những du khách cũ. Bên cạnh đó, việc thiết lập một trang thông tin điện tử chính thức và có hiệu quả là hết sức quan trọng và cần thiết cho công tác quảng bá, tiếp thị hình ảnh của loại hình du lịch này trong giai đoạn hiện nay.

- **Về kế hoạch khai thác bền vững:** Đây có thể được xem là một trong những giải pháp quan trọng của chiến lược phát triển bền vững loại hình du lịch sinh thái miệt vườn vùng Đồng bằng sông Cửu Long, cho nên chúng tôi sẽ tập trung vào những vấn đề hết sức thực tế và có tính khả thi.

+ Thứ nhất, cần nhanh chóng đa dạng hóa sản phẩm du lịch, tránh gây cảm giác nhàm chán, đơn điệu đối với du khách, từ đó, kéo dài thời gian lưu trú của du khách hơn nữa so với hiện nay (Trung bình chỉ từ 1 – 2 ngày). Muốn làm được như thế thì phải

tập trung khai thác những điểm mạnh riêng biệt của từng địa phương trong vùng, tránh tình trạng trùng lặp sản phẩm du lịch cũng như tình trạng tổ chức hoạt động du lịch tự phát như hiện nay. Bên cạnh đó, việc khai thác có hiệu quả hơn nữa các tiềm năng nhân văn trong hoạt động du lịch vừa tạo thêm nhiều sự lựa chọn cho du khách, vừa có thể giới thiệu một cách toàn vẹn hơn hình ảnh về văn hóa và con người miền Tây đến bạn bè thế giới.

+ Thứ hai, cần tăng nguồn thu từ quà lưu niệm. Dựa trên các điểm mạnh riêng biệt mà chúng ta tạo được những sản phẩm đặc thù của từng địa phương có khai thác du lịch. Đồng thời, cũng phải tạo được môi trường lịch sự và có văn hóa trong cách bán sản phẩm. Hơn nữa, chúng ta cũng nên học tập các nước xung quanh như Thái Lan, Singapore, Malaysia... đã rất thành công trong việc mạnh dạn tạo những dấu ấn cá nhân của các du khách lên các món quà lưu niệm, đôi khi các bức ảnh được chụp đúng thời điểm.

+ Thứ ba, hình thành được môi trường giá cả cạnh tranh. Giá cả tổ chức tour, các dịch vụ du lịch ... tại miền Tây Nam Bộ hiện nay được xem là còn khá cao so với chất lượng được cung ứng, điều đó cũng ảnh hưởng không nhỏ đến việc thu hút du khách. Nếu hình thành được một biểu giá cạnh tranh đi đôi với chất lượng thì du lịch nơi đây chắc chắn sẽ trở nên hấp dẫn hơn trong mắt các du khách trong và ngoài nước.

+ Thứ tư, trong quá trình hoạt động, du lịch không nên chỉ quá chú trọng đến đối tượng du khách mới mà bỏ qua việc thu hút trở lại các khách hàng cũ, không nên chỉ tuyên truyền mạnh vào đối tượng du khách nước ngoài mà bỏ quên lực lượng du khách nội địa cũng hết sức đông đảo. Nên chăng có những cuộc phát động như “Người Việt đi du lịch Việt Nam” bên cạnh chiến lược “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”.

+ Cuối cùng là phải luôn ý thức: việc phát triển phải theo một định hướng bền vững, có sự quan tâm đến bảo tồn tiềm năng du lịch và bảo vệ môi trường theo đúng mô hình phát triển bền vững du lịch sinh thái đã được trình bày ở phần đầu bài viết.

-Về phát triển nguồn nhân lực: Nguồn

nhân lực có tác động hết sức trực tiếp đến chất lượng của hoạt động du lịch toàn vùng. Vì thế các cơ sở đào tạo trong vùng nên có sự quan tâm, đầu tư nhiều hơn để phát triển nhanh chóng nguồn nhân lực có chất lượng cung cấp cho nhu cầu khai thác các hoạt động và dịch vụ du lịch của tỉnh nhà. Đồng thời cũng cần tranh thủ sự giúp đỡ của các tổ chức trong và ngoài nước để xây dựng những dự án, đề án nghiên cứu khoa học phát triển du lịch sinh thái miệt vườn có khả năng đưa vào ứng dụng trong thực tế. Ngoài ra, cần phải định hướng ý thức của cộng đồng dân cư địa phương về tầm quan trọng của việc phát triển du lịch. Riêng đối với những người dân tham gia làm du lịch, chúng ta cũng cần có những hướng dẫn cụ thể để nâng cao kiến thức cũng như nghiệp vụ cho họ, để mỗi người dân hoàn toàn có thể là một hướng dẫn viên nhiệt tình và hiếu khách. Có làm được như thế thì du lịch sinh thái mới phát huy hết ý nghĩa vốn có của nó. Bên cạnh đó, theo chúng tôi, Bộ Giáo dục và Đào tạo cần phải có chủ trương cụ thể, giao nhiệm vụ cho các đơn vị trường học tổ chức những buổi học tập ngoại khóa cho học sinh, sinh viên đi tham quan những khu di tích lịch sử, công trình kiến trúc có giá trị văn hóa – lịch sử tiêu biểu ở các địa phương trong vùng nhằm nâng cao hơn nữa tình cảm yêu nước và lòng tự hào dân tộc trong thế hệ trẻ. Cụ thể: học sinh, sinh viên đang học tập tại TP.HCM thì nên được nhà trường tổ chức đi về các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long trước khi tham quan cố đô Huế, Đà Nẵng, các tỉnh miền Trung hay Hà Nội và các tỉnh phía Bắc.

-Về vấn đề hợp tác trong việc khai thác du lịch vùng: Trong quá trình khai thác cần chú ý đến hai mối liên kết, thứ nhất là sự liên kết giữa du lịch sinh thái và các loại hình du lịch khác; thứ hai là sự liên kết giữa các địa phương với nhau.

Tóm lại, có thể nói, trong nhiều năm trở lại đây, cùng với sự phát triển chung của ngành du lịch Việt Nam, du lịch tại đồng bằng sông Cửu Long cũng đạt được nhiều thành tựu đáng kể, đặc biệt là loại hình du lịch sinh thái miệt vườn đã và đang được không ít du khách trong và ngoài nước quan tâm chọn lựa khi đi du lịch đến miền Tây Nam Bộ, Việt Nam.

Tuy nhiên vì còn non trẻ nên trong quá trình phát triển, du lịch miền Tây Nam Bộ đã không tránh

khôi nhiều vấn đề còn tồn tại: trên thực tế, không khó để nhận ra các đơn vị khai thác du lịch cũng như cộng đồng dân cư tại các tỉnh miền Tây Nam Bộ chưa thực sự có chiến lược triển khai hoạt động du lịch dựa vào lợi thế so sánh vùng cũng như chưa có biện pháp khai thác những tiềm năng về điều kiện thiên nhiên thuận lợi một cách hợp lý và hiệu quả.

Đứng trước những thuận lợi và khó khăn đó, chúng tôi muốn thông qua bài viết này chia sẻ một

số ý tưởng mới trong việc định hình và thực hiện những kế hoạch phát triển bền vững hoạt động khai thác loại hình du lịch này. Từ đó, góp phần đa dạng hóa các loại hình du lịch của Việt Nam trong thời gian tới. Chúng tôi hy vọng rằng, các biện pháp và những sáng kiến này ít nhiều được xem xét, triển khai cho một chiến lược phát triển du lịch sinh thái miệt vườn hướng tới mục tiêu phát triển bền vững trong thời gian gần nhất.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

TÀI LIỆU SÁCH

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Địa lý 12 (2006) – sách giáo khoa thí điểm Ban Khoa học Xã hội và Nhân văn (Tái bản lần 2)*, NXB Giáo Dục, Hà Nội.
2. Th.s Sơn Hồng Đức (2003), *Du lịch và kinh doanh lữ hành*, NXB Trẻ, TPHCM.
3. Hoàng Văn Hành (2003), *Từ Điển Tiếng Việt*, NXB Từ Điển Bách Khoa, TPHCM.
4. Hoàng Đức Nhuận – Phạm Thị Hương Giang (2007), *Địa lý hành chính Việt Nam – hỏi và đáp*, NXB Quân Đội Nhân Dân Hà Nội, Hà Nội.
5. Bửu Ngôn (2004), *Đất Phương Nam*, NXB Trẻ, TpHCM
6. Sở Giáo Dục và Đào Tạo Hà Nội (2005), *Giáo trình tổng quan du lịch*, NXB Hà Nội, Hà Nội.
7. Tổng cục du lịch Việt Nam (2007), *Non nước Việt Nam*, NXB Hà Nội, Hà Nội.
8. Trường ĐH KH-XHNV (2000), *Văn hóa Nam Bộ trong không gian xã hội Đông Nam Á*, NXB ĐHQG TPHCM, TPHCM.
9. Nguyễn Văn Xô (2001), *Từ Điển Tiếng Việt*, NXB Trẻ, TPHCM.
10. Bùi Thị Hải Yến (2007), *Tài nguyên du lịch*, NXB Giáo Dục, Hà Nội.
11. Bùi Thị Hải Yến (2006), *Tuyển điểm du lịch Việt Nam*, NXB Giáo Dục, Hà Nội.
12. Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2005), *Luật Du Lịch Việt Nam*.

TÀI LIỆU CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU

13. Huỳnh Thế Duy (2006), *Du lịch Tiền Giang – Khai thác tiềm năng và định hướng phát triển*, Khóa luận tốt nghiệp đại học chuyên ngành Du lịch – Khoa Đông Nam Á học – Đại học Mở TpHCM năm 2006.
14. Huỳnh Dương Phương Thảo (2006), *Một số biện pháp nâng cao hiệu quả quảng bá du lịch Mỹ Tho – Tiền Giang đối với du khách Nhật trong xu thế hội nhập khu vực và thế giới*, Công trình dự thi giải thưởng “Sinh viên nghiên cứu khoa học” năm 2006.
15. Nguyễn Thị Phương Thảo (2008), *Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả phát triển du lịch sinh thái bán đảo Sơn Trà – Thành phố Đà Nẵng*, Khóa luận tốt nghiệp đại học chuyên ngành Văn hóa – Khoa Đông Nam Á học – Đại học Mở TpHCM năm 2008.
16. Nguyễn Thị Phương Trà (2005), *Cung đường huyền thoại Hồ Chí Minh – hướng đi mới của du lịch Quảng Nam góp phần cải thiện, nâng cao đời sống đồng bào các dân tộc sống dọc trên cung đường này*, Công trình dự thi giải thưởng “Sinh viên nghiên cứu khoa học” năm 2005.

17. Hồ Đắc Hải Trình (2001), *Du lịch Thái Lan sau khủng hoảng và một số kinh nghiệm cho du lịch Việt Nam*, Khóa luận tốt nghiệp đại học chuyên ngành Kinh tế – Khoa Đông Nam Á học– Đại học Mở TpHCM năm 2001.

TÀI LIỆU BÁO – TẠP CHÍ

18. Thanh Hòa (2008), *Người Việt sắm Tết*, Tạp chí Văn Hiến Việt Nam (số 95) Xuân năm 2008.
19. Trần Văn Khê (2008), *Âm nhạc trong du lịch*, Tạp chí Văn Hiến Việt Nam (số 101) ra ngày 25 tháng 04 năm 2008.
20. Nguyễn Ngọc (2008), *Tìm gì ở du lịch Miền Tây Nam Bộ*, Tạp chí Văn Hiến Việt Nam (số 95) Xuân năm 2008.
21. Hoài Phương (2008), *Hòn Chợ Nổi Miền Tây*, Tạp chí Văn Hiến Việt Nam (số 101) ra ngày 25 tháng 04 năm 2008.
22. Trần Phước Thuận (2008), *Người Bạc Liêu ăn Tết*, Tạp chí Văn Hiến Việt Nam (số 95) Xuân năm 2008.

TÀI LIỆU INTERNET

23. congdongdulich.com
24. ctu.edu.vn
25. phusatourist.com
26. mykhanh.20m.com
27. metinfo.com
28. thegioidulich.org.com
29. doanhnhaviet.net.vn
30. vietnamtourism.gov.vn
31. vietnamnet.vn
32. gso.gov.vn (Tổng cục thống kê Việt Nam)
33. mpi.gov.vn
34. thuvienphapluat.com
35. mdec.vn (Diễn đàn hợp tác kinh tế đồng bằng sông Cửu Long)
36. db scl.thuyloi.vn
37. mckongdelta.com.vn
38. niics.gov.vn (Viện chiến lược thông tin và truyền thông)
39. cefurds.com (Trung tâm nghiên cứu đô thị và phát triển)
40. vanhoahoc.com
41. diendankienthuc.net
42. vanghedangiancantho.blogspot.com
- ... Và nhiều thông tin tìm được thông qua www.google.com.vn